

NA HRIBU GRAD, V GRADU ZAKLAD

Prijavitelj operacije: Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (KOK)

Partnerji: Koroški pokrajinski muzej

Vrednost operacije: 21.342,66 EUR

Vrednost sofinanciranja (EKSRP): 12. 403, 34 EUR

Izvedba operacije: 17. 11. 2017 – 30. 6. 2018

Ozadje operacije

Ljudska domišljija in ustno izročilo je o številnih gradovih in dvorcih napletla zanimive zgodbe, legende in mite o skritih zakladih. O našem gradu, gradu Ravne/Streiteben, ljudsko izročilo ni gostobesedno, saj se ni zapisala ali kako drugače ohranila nobena legenda o zakopanem zakladu. A kljub vsemu poslopja gradu Ravne 'skrivajo' neprecenljiva in resnične zaklade - koroško kulturno dediščino.

Koroško osrednjo knjižnico, ki domuje na gradu Streiteben, je najpomembnejši kulturnozgodovinski spomenik v občini. Po podatkih iz leta 2015 jo letno samo za ogled obiše okoli 3000 obiskovalcev (153 vodenih ogledov). Vseh obiskovalcev prireditev in vodenih ogledov je okoli 38.000. Vseh obiskovalcev knjižnice pa je letno okoli 230.000. Zavedamo se, da so naše bogate domoznanske zbirke pomembne za odkrivanje in spoznavanje območja. In zaradi tega pomemben potencial pri trženju kulturnega turizma.

Koroška osrednja knjižnica je tudi v programu kulture Občine Ravne na Koroškem opredeljena kot zavod, ki upravlja z javno kulturno infrastrukturo in izvaja ponudbo kulturne dediščine. Dosedanje vodenje po gradu in posebnih zbirkah temelji na klasičnem vodenju. Zaradi zelo heterogenih skupin obiskovalcev zaznavamo potrebo po inovativni predstavitvi naših posebnosti in ker je to knjižnica z bogato domoznansko zbirko na Koroškem, pomeni izjemen informacijski vir o življenju in ustvarjanju v Mežiški dolini. Z uresničitvijo te operacije bomo pomembno prispevali k prepoznavnosti bogatega koroškega kulturnega turizma. Prav tako pri nas mnogi popotniki in tudi domačini iščejo podatke o kraju, zgodovini, naravnih in kulturnih značilnosti. Ugotavljamo, da manjka teh podatkov, dostopnih 24 ur.

Na drugi strani Koroški pokrajinski muzej, enota Ravne na Koroškem, v svojim stalnih muzejskih zbirkah in priložnostnih razstavah po podatkih iz leta 2015 letno obiše okoli 7.100 obiskovalcev.

Ker si obe ustanovi delita prostor 'Na gradu', knjižnica v historični grajski stavbi iz 16. stoletja, stalne muzejske zbirke pa domujejo v prostorih nekdanje grajske konjušnice, je smiselno, da poskušamo enotno nastopiti, kot kompetenten turistični ponudnik celovitih ogledov nekdanjih poslopij gradu Ravne z vsemi posebnimi zbirkami, ki jih obe inštituciji hranita. Na dejanski in simbolični ravni naše povezovanje najbolj izrazito predstavlja prostor nekdanje grajske kapele, ki je v pritličnem delu urejena kot rimski lapidarij, pod strokovnim upravljanjem Koroškega pokrajinskega muzeja, ki pripoveduje zgodbe iz dediščine Rimljanov v naših krajih, ter v nadstropju balkon grajske kapele, ki se organsko povezuje s prostori Posebnih zbirk Koroške osrednje knjižnice, in nudi izjemen prostor za promocijo in prezentacijo dragocenih pisnih virov naše kulturne dediščine.

S povezovanjem in mreženjem naših kulturnih vsebin, tako v realni kot v digitalni obliki, bi obe ustanovi zagotovo ogromno pridobili. Povečali bi število ogledov in število obiskovalcev grajskega kompleksa, promovirali našo koroško kulturno dediščino in prispevali pomemben delež v prepoznavnosti Mežiške doline ter širše Koroške kot zanimivega ponudnika kulturnega turizma.

Cilji operacije

- Promocija in trženje bogate kulturne dediščine Mežiške doline.
- Popularizacija posebnih zbirk KOK in Koroškega pokrajinskega muzeja.
- Ohraniti in dati potrebno veljavo kulturni, etnološki in tehniški dediščini Mežiške doline.

Večja prepoznavnost kulturnih in naravnih danosti Mežiške doline.

Aktivnosti operacije

1. **Ureditev »pozabljenih« prostorov gradu Ravne** v privlačna prizorišča za promocijo naše lokalne zgodovine, prezentacijo virov pisne kulturne dediščine, ki jo hrani Koroška osrednja knjižnica ter številnih drugih posebnih zbirk, ki se nahajajo v njenih fondih:
 - Ureditev grajskega lapidarija – pritličnega dela grajske kapele - v prireditveni prostor (8 reflektorjev za osvetlitev obstoječih rimskih eksponatov - nagrobnikov v lapidariju)
 - Ureditev balkona grajske kapele: s posebnimi tremi bralnimi pulti bomo prezentirali dragocene faksimilirane izdaje J. V. Valvasorja (Topographia Archiducatus Carinthiae)
 - Ureditev grajske kleti v razstavni prostor s stalno postavitevjo razstave iz zgodovine gradu in 'planote Ravne' (dodatna usmerjena reflektorska razsvetljava štirih reflektorjev).
2. **Aktivnosti v povezavi z ohranjanjem dediščine mesta Ravne na Koroškem in Mežiške doline** ter z njeno vključitvijo v turistično ponudbo: 24-urna dostopnost do koroške kulturne, naravne in tehniške dediščine.

S pomočjo sodobne tehnologije omogočiti stalen dostop do digitalizirane kulturne dediščine, ki jo v svoji izvorni obliki hranita Koroška osrednja knjižnica in Koroški pokrajinski muzej in se navezuje na območje Raven na Koroškem in širše Mežiške doline. Nakup interaktivne informacijske točke (touch screen) in oblikovanje in vnos vsebin, kot neke vrste 'rastočo knjigo', ki bo neodvisno od ure dneva omogočala virtualen dostop do prostorov gradu Ravne (virtualni sprehod) in posebnih zbirk knjižnice, informirala obiskovalce o lokalni zgodovini ter o biserih kulturne in tehniške dediščine v okolici ter jih usmerjala na izbrana mesta. Interaktivna info-točka bo po svojem izgledu in lokaciji (višina, dostop, ...) prijazna tudi gibalno omejenim obiskovalcem in invalidom ter mlajšim uporabnikom. V steklenem preddverju KOK bo postavljena ta info tabla.

Z zunanjo prenovo muzejskega razstavišča v letu 2015 je grad Ravne zaživel v svoji celoti. S svojo atraktivno podobo je zanimiv za domače, redne obiskovalce in uporabnike knjižnice kot tudi za tuje goste. S povezovanjem prostorov in vsebin želimo tako knjižnica kot muzej prispevati k boljši prepoznavnosti gradu kot izjemno točko zgodovinskega spomina. Sodelovanje s Tic-I Mežiške doline.

3. **Inovativna doživljajska vodenja najavljenih skupin po gradu Ravne** in posebnih zbirkah Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, ki jih bomo vodili in pripravili delavci knjižnice, vsaj štirikrat letno tudi s pomočjo zunanjih izvajalcev, katerim bomo izplačali avtorski honorar, 350 evrov neto.
4. **Organiziranje in izvajanje izobraževalnih večerov.**

V grajski kapeli /lapidariju se bo izmenično zvrstilo šest večerov obujanja zgodb in pesmi vezanih na zgodovino Mežiške doline, od mitoloških zgodb iz najstarejših čas, zgodb, ki jih pripovedujejo nekdanje grajske stavbe in dvorci v Mežiški dolini, preko tradicije koroškega bukovištva, pa vse do sodobnih oblik interpretacije kulturne dediščine. Pri zasnovi programa šestih večerov zgodb in pesmi iz lapidarija bomo aktivno sodelovali s Koroškim pokrajinskim muzejem, vabili bomo ugledne goste, predavatelje in druge interprete kulturnega izročila, ki jim bomo v okviru avtorske pogodbe (350 evrov neto) izplačali njihov strokovni prispevek in stroške gostovanja na Ravnah.

5. **Izvedba zahtevnejših konservatorsko restavratorskih del** na dotrajanem baročnem umivalniku, do leta 2015 del urbane opreme grajskega parka. Po obliki in redkosti uporabe tega kamna v našem prostoru domnevamo, da je bil umivalnik nekdanj del grajske opreme. Restavriranega želimo umestiti na primerno mesto v gradu Ravne, tako bo s svojo pričevalno močjo dopolnil grajske zgodbe. Restavriranje je zahteven postopek, ki ga izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci, za kar bomo namenili 2.800 evrov.

Promocijska aktivnost je vezana na vse aktivnosti operacije.

Rezultati operacije

- novi prostori na gradu Ravne, ki so bili do sedaj obiskovalcem nepoznani in neprimerni za prireditveno dejavnost
- Grad Ravne, nov turistični produkt
- 24-urna možnost ogleda zbirk gradu in muzejskih zbirk ter naravne, kulturne in tehniške dediščine Mežiške doline – rastoča knjiga
- knjižnica in muzej se povežeta in mrežita vsebine na digitalnem ekranu za obiskovalce in tudi omogočita obiskovalcu, da si ogleda grad v celoti, če je seveda za to zainteresiran
- boljša prepoznavnost mesta Ravne na Koroškem ter Mežiške doline in njene bogate dediščine (naravne, arhitekturne, kulturne, tehniške)
- obogatitev obstoječe kulturne ponudbe
- povečan turistični obisk
- doživljajsko vodenje po zbirkah KOK in po gradu.